

D’illa estèril a perla asiàtica, i de colònia britànica durant 155 anys al retorn a sobirania xinesa. La regió administrativa especial de Hong Kong ha evolucionat en una direcció contrària a la de la Xina continental: és el país més liberal del món, amb llibertat d’expressió i drets civils. Això li ha permès d’erigir-se en porta d’occident a Àsia, i acollir sucursals d’empreses d’arreu del món que fan negocis des de Hong Kong cap a tot el continent. Però una cosa comparteix amb la Xina comunista: arrossega la gran assignatura pendent de la democràcia.

Sigui com vulgui, aquest diumenge, dia 7 de setembre, a Hong Kong hi haurà unes eleccions parlamentàries, les quartes, que serviran per a cobrir els seixanta seients del Consell Legislatiu (LegCo), trenta dels quals seran escollits per sufragi universal directe segons el districte electoral. L’altra meitat la decidiran grups d’interès formats per professionals de diversos sectors i empresaris. Les enquestes preveuen un parlament migpartit entre pro-demòcrates i pro-Pequín. Segons el diari local, el *South China Morning Post*, el fet que aquesta vegada els partits no hagin d’advocar a favor o en contra de la qüestió del sufragi universal ha enriquit la campanya. Els candidats centren els programes en objectius més tangibles per a la millora de la vida dels hongkonguesos, com ara la inflació, la situació laboral o les infraestructures.

Ara per ara, l’elecció del cap de l’executiu continua a les mans d’un comitè electoral format per 800 membres propers a Pequín, que tenen el costum de designar un candidat procliu al govern central que pugui fer i desfer complaent el politburó. L’actual cap de l’executiu, Donald Tsang, va ser reelegit el març de l’any passat en unes eleccions que per primera vegada van comptar amb més d’un candidat. Alan Leong, del Partit Cívic, va aconseguir els vots necessaris i es va convertir en el primer candidat pro-democràtic. Tal com s’esperava, Tsang, proper al Partit Comunista, va renovar el càrrec de titella del règim.

Un país, dos sistemes. Sota la fórmula “un país, dos sistemes”, Hong Kong depèn de Pequín, però té una pròpia llei bàsica –una miniconstitu-

Uns vots que compten poc

Diumenge, 7 de setembre, hi ha eleccions al parlament de Hong Kong. Tot i el compromís de la Xina amb els britànics –quan aquests van abandonar la colònia– d’instituir-hi un sistema plenament democràtic, el sufragi universal encara no s’hi ha implantat al cent per cent. El govern de Pequín, a més, ha fet servir els Jocs Olímpics per convèncer els xinesos de les virtuts de pertànyer a la Xina.

ció– i grans competències pròpies que exclouen la defensa i els afers exteriors. Una autonomia que hauria de conservar almenys fins el 2047, ja que, segons la declaració conjunta establerta durant el retorn de la sobirania, Hong Kong té una llarga transició de cinquanta anys durant els quals ha de progressar cap al sufragi universal –una de les condicions que van posar els britànics en abandonar Hong Kong. Si ara mateix encara no té democràcia és perquè Pequín no vol renunciar al control que

pot exercir-hi, de la mateixa manera que durant un segle i mig d’ocupació el govern britànic tampoc no va renunciar a dirigir des de Londres el rumb de la seva colònia.

Amb tot, el politburó es va comprometre a un progrés *gradual*, puntualització a la qual s’aferra per crear un calendari que li resulti beneficiós. Quan fou el moment, va rebutjar les peticions de sufragi universal per a les eleccions al cap de l’executiu al 2007, i també per les del LegCo al 2008; tampoc

Milers de persones encenen espelmes al Victoria Park de Hong Kong per commemorar el dinovè aniversari de la matança de la plaça de Tiananmen, el 4 de juny passat.

no va reeixir la proposta dels partits pro-democràtics de sufragi universal per al 2012. Després de tanta demora, finalment Pequín ha posat una nova possible data per al canvi: el 2017 el cap de l'executiu hauria d'escollir-se lliurement, i el 2020 ho hauria de fer el LegCo. No se saben els detalls del procés ni si es complirà, perquè la data ha quedat oberta i es podria tornar a ajornar si no s'estableix un pla d'actuació que no tan sols respecti la llei bàsica, sinó que també rebí l'aprovació

de totes les parts, sobretot la del comitè permanent del Partit Comunista.

The Hong Kong Journal, una publicació trimestral que analitza les relacions entre la Xina i Hong Kong, apunta que com més s'ajorni la consulta popular més se'n beneficiarà el govern central. Molts hongkonguesos es continuen considerant xinesos, però xinesos de Hong Kong, una distinció que en uns comicis podria afavorir l'elecció d'un cap de l'executiu allunyat de Pequín. Segons *The Hong Kong Journal*, a

mesura que passin els anys les noves generacions de hongkonguesos se sentiran més xineses, més properes als seus germans de l'altre costat de la frontera i, per tant, si hi hagués sufragi universal s'inclinarien per un candidat més conforme amb la ideologia del govern central.

Propaganda olímpica. L'instrument de propaganda en què s'han convertit els Jocs Olímpics ha aplanat el camí considerablement. La regió adminis-

Un grup d'activistes de l'Aliança de Hong Kong protesten contra la manca de drets humans a la Xina, durant una manifestació feta a Hong Kong el 8 d'agost propassat, dia de la Inauguració dels Jocs Olímpics de Pequín.

trativa especial, subseu olímpica de les proves equestres, ha viscut els jocs com a seus, cosa que ha alimentat el missatge d'unitat injectat des del politburó. L'esperit i la il·lusió olímpica han fet que els hongkonesos se sentissin més xinesos que mai i s'han llimat les diferències entre la moderna Hong Kong i la quarta potència econòmica mundial, encara en via de desenvolupament. Fent una vegada més un ús polític dels Jocs, en el moment de tancar l'edició era previst que els medallistes xinesos anessin a Hong Kong per fer una ronda d'exhibició de tres dies i acabar de contagiar la febre dels jocs als més escèptics. Est i oest conviuen en aquest territori i li donen una identitat que l'enforteix davant la competència de més nacions asiàtiques que comencen a presentar-se com a noves opcions de centres econòmics. Però l'estratègia unitària de la Xina podria desembocar en la pèrdua d'aquest distintiu propi. L'ex-colònia britànica per exemple, permet que els estrangers ocupin càrrecs de funcionari, mentre que la Xina és un país

on la raça fa la nacionalitat i on sovint l'estranger no és més que un hoste, a vegades incòmode.

Els candidats pro-Pequín juguen amb un altre avantatge, el pes d'una situació econòmica favorable en l'estabilitat i la satisfacció dels hongkonesos. Aquesta comunitat essencialment capitalista ha demostrat que una bona economia va en detriment de les seves ànsies democràtiques. El 2003, en plena crisi provocada per l'epidèmia del virus respiratori SARS, 500.000 persones van sortir al carrer per reclamar la democràcia. Per contra, en aquesta manifestació, celebrada anualment, hi ha manca de quòrum quan no hi ha crisi.

De moment, la lentitud no sembla inquietar els hongkonesos sempre que l'economia vagi bé. Hong Kong arrossega anys de benestar amb una qualitat de vida força bona, però la inflació podria fer trontollar el calendari de Pequín. Ara fa dues setmanes, el *South China Morning Post* alertava de les previsions d'una caiguda en la qualitat de vida, la primera des del 2002.

El malestar social també pot derivar en un descens de la popularitat del cap de l'executiu, i eventualment en manifestacions més multitudinàries poc grates al politburó, que necessita l'estabilitat per a preservar la influència.

The Hong Kong Journal explica que el govern central considera la regió administrativa especial com una província més. I, de fet, assenyala que aquest és precisament l'estatus que rep el cap de l'executiu quan visita la Xina continental. Es fa difícil de classificar Hong Kong. La denominació de país és titllada d'inacceptable pel politburó; tampoc no és cap ciutat, ni cap illa, perquè inclou més nuclis urbans. És, per eliminació, i també per una qüestió pràctica, un territori. Un territori sota sobirania xinesa, però amb una frontera que els separa. Si atorgués la democràcia a Hong Kong, la dictadura més gran del món conviuria, dins el mateix estat, amb un poble amb poder de decisió.

Iris Mir
Pequín